

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Е

ПРАВИЛНИК
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ ОД ЕЛЕКТРИЧНИХ И ЕЛЕКТРОНСКИХ
ПРОИЗВОДА

Бања Лука, јануар 2023. године

На основу члана 55. став 10. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, _____ јануар 2023. године, доноси

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ ОД ЕЛЕКТРИЧНИХ И ЕЛЕКТРОНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 1.

Овим правилником прописује се листа електричних и електронских производа, мјере забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начин и поступак управљања отпадом од електричних и електронских производа.

Члан 2.

(1) Одредбе овог правилника примјењују се на отпад од електричних и електронских производа и опреме која је разврстана по разредима и подразредима у табели из Прилога 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Одредбе овог правилника не примјењују се на:

- 1) велике стационарне индустријске алате,
- 2) велика фиксна постројења,
- 3) путничка и теретна превозна средства, искључујући електрична возила на два точка која нису хомологна,
- 4) радне машине које су намењене искључиво за професионалну употребу,
- 5) опрема која је посебно и искључиво дизајнирана за примјену у истраживању и развоју, и која је намењена само за пословну размјену,
- 6) медицински производи и *in vitro* дијагностички медицински производи, ако се очекује да ће прије краја животног циклуса бити инфективни, те активни медицински производи за уградњу.

Члан 3.

Циљ овог правилника је успостављање система управљања отпадом од електричних и електронских производа на начин да се одвојеним сакупљањем и третманом спријечи или смањи штетни утицај на здравље људи и животну средину.

Члан 4.

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) активно медицинско средство је за уградњу је средство намењено да се медицинском интервенцијом, у потпуности или дјелимично, угради у људско тијело или да се медицинском интервенцијом трајно угради у природни тјелесни отвор,
- 2) велики стационарни индустријски алати јесу велики склопови машина, опреме или компоненте које заједно функционишу за одређену намјену и које:
 1. професионалци трајно монтирају или демонтирају на одређеном мјесту и,
 2. професионалци користе и одржавају у индустријском производном погону или објекту за истраживање и развој,
- 3) велико фиксно постројење је велики скуп различитих врста апарати и, према потреби, других уређаја које склапају, монтирају и демонтирају професионалци и који су намењени за сталну употребу на унапријед одређеном и за то намењеном мјесту,
- 4) документација о кретању отпада јесу обрасци докумената о кретању отпада на територији Републике Српске,

5) *in vitro* дијагностички медицински производи јесу медицинска средства која обухватају реагенсе, комплете реагенса, производе реагенса, материјале за контролу и калибрацију, инструменте и уређаје, опрему или систем који се користи самостално или у комбинацији и намењена су за употребу у *in vitro* условима за испитивање биолошких узорака, укључујући узорке ткива добијене из људског организма ради прибављања информација о:

1. физиолошким и патолошким стањима,
2. конгениталним аномалијама,
3. компатибилности потенцијалних примаоца трансплантата и
4. подацима потребним за праћење терапијских поступака.

6) електрични и електронски производи (у даљем тексту: ЕЕ производи) су производи чији правилан рад зависи од електричних струја или електромагнетних поља, као и производи намењени за производњу, пренос и мјерење таквих струја или поља, намењени за коришћење при напону до 1.000 V наизмјеничне струје и 1.500 V једносмјерне струје,

7) крајњи корисник је лице које је користило, користи или намјерава користити електрични или електронски производ, а крајњи корисник може бити физичко лице, правно лице или предузетник,

8) лице овлашћено за сакупљање је правно лице или предузетник који посједује дозволу за сакупљање отпада од електричних и електронских производа,

9) лице овлашћено за третман је правно лице или предузетник који посједује дозволу за третман отпада од електричних и електронских производа,

10) отпад од електричних и електронских производа (у даљем тексту: ЕЕ отпад) јесу електрични и електронски производи који представљају отпад у складу са законом, укључујући све саставне дијелове, склопове и потрошни материјал који су дио производа који се одбацује,

11) опасне супстанце су било које супстанце које имају карактеристике које их чине опасним у складу са посебним прописима,

12) постројење за третман је објекат или дио објекта који је опремљен за третман ЕЕ отпада,

13) произвођач је правно лице или предузетник који електричне или електронске производе, производи и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања,

14) радне машине јесу машине са угађеним извором енергије, које се обавезно крећу у раду или се континуирано крећу између низа фиксних радних локација, као што су хидраулични багери, булдозери, виљушкари, возила за одржавање путева, комбајни и слично, а које су искључиво намењена за професионалну употребу,

15) сервисер је правно лице или предузетник који пружа услуге одржавања и поправке електричних и електронских производа,

16) трговац је правно лице или предузетник који ЕЕ производе ставља у промет на територији Републике Српске, а трговац истовремено може бити и произвођач и/или увозник,

17) увозник је правно лице или предузетник који електричне или електронске производе, увози и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања.

Члан 5.

Учесници у систему управљања отпадом од електричних и електронских производа су:

1) Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство),

2) Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд),

3) јединица локалне самоуправе,

4) произвођач,

5) увозник,

6) трговац,

7) сервисер,

8) крајњи корисник,

- 9) правно лице или предузетник који посједује дозволу за управљање отпадом,
- 10) надлежни инспекцијски органи.

Члан 6.

(1) Управљање ЕЕ отпадом је скуп мјера које обухватају сакупљање, транспорт, складиштење и третман, као и управљање остацима послије третмана.

(2) Управљање ЕЕ отпадом спроводи се на начин који неће представљати ризик од загађења воде, земљишта или ваздуха, ради заштите здравља људи и животне средине.

(3) У циљу смањења негативног утицаја ЕЕ отпада на животну средину и здравље људи, као и ради искоришћења употребљивих компоненти из ЕЕ отпада неопходно је обезбиједити одвојено сакупљање и третман на начин дефинисан Законом о управљању отпадом (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

(4) Право обављања дјелатности управљања ЕЕ отпадом стиче се на основу дозволе за управљање отпадом која се издаје на начин прописан Законом.

(5) Произвођач управља са отпадом из процеса производње у складу са еколошком дозволом која се издаје на начин прописан Законом о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20).

(6) ЕЕ отпад не мијеша се са комуналним отпадом, другом врстом отпада и са другим материјама или материјалима који нису отпад.

(7) Сав сакупљени ЕЕ отпад предаје се на третман.

(8) Свако кретање ЕЕ отпада прати одговарајућа документација о кретању отпада у складу са Законом, Правилником о обрасцу документа о кретању опасног отпада и Упутству за његово попуњавање („Службени гласник Републике Српске“, број 21/15) и Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и Упутству за његово попуњавање („Службени гласник Републике Српске“, број 21/15).

Члан 7.

Произвођачи су дужни да обезбиједе да ЕЕ производи које стављају у промет буду дизајнирани и произведени на начин да је употреба опасних супстанци у ЕЕ производима смањена на најмању могућу мјеру у складу са Правилником о ограничењу употребе одређених штетних супстанци у електричној и електронској опреми („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/15 и 40/16).

Члан 8.

(1) Произвођачи, увозници и трговци дужни су, на амбалажи или пратећој документацији, уз испоручене ЕЕ производе, да истакну ознаку са подацима о:

- 1) могућим начинима поновне употребе, рециклаже и другим поступцима третмана,
- 2) могућим негативним утицајима на здравље људи и животну средину,
- 3) значењу симбола за одвојено сакупљање ЕЕ отпада.

(2) Ознака из става 1. овог члана мора бити видљива, читка и неизбрисива и мора садржавати симбол за одвојено сакупљање ЕЕ отпада и назив производио ћача ЕЕ производа.

(3) Ако због величине ЕЕ производа или његове специфичне функције, ознака из става 1. овог члана, не може да буде стављена на ЕЕ производ, ознака се ставља на амбалажу, упутство за употребу или на гарантни лист.

(4) Симбол за одвојено сакупљање ЕЕ отпада дат је у Прилогу 2. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 9.

(1) Произвођачи, увозници и трговци који ЕЕ производе стављају у промет на територији Републике Српске плаћају Накнаду за оптерећивање животне средине отпадом од електричних и електронских производа и опреме (у даљем тексту: Накнада), на начин прописан Законом.

(2) Лица из става 1. овог члана, у складу са Законом и рјешењем Фонда, уплаћују Фонду Накнаду, а сразмјерно количини ЕЕ производа коју су ставили у промет на територији Републике Српске.

(3) Произвођачи, увозници и трговци достављају извјештај Фонду са подацима о количини ЕЕ производа, који се стављају у промет на територији Републике Српске, као и о количини ЕЕ производа који се као засебан производ или саставни дио другог производа, извозе из Републике Српске.

(4) Извјештај из става 3. овог члана доставља се у складу са Законом и Правилником о обрасцима извјештаја о управљању посебним категоријама отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 87/20).

Члан 10.

(1) Сакупљање ЕЕ отпада обавља лице овлашћено за сакупљање.

(2) Лице из става 1. овог члана преузима од крајњег корисника ЕЕ отпад и у таквом стању га предаје лицу овлашћеном за третман.

Члан 11.

(1) ЕЕ отпад складишти се одвојено, не мијеша са другим отпадом и разврстava се по разредима ЕЕ производа.

(2) Складиште ЕЕ отпада мора да испуњавања услове прописане Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени гласник Републике Српске“, број 61/15).

(3) Складиштење прије третмана врши се на начин да се ЕЕ отпад не оштети и не контаминира опасним или другим материјама.

Члан 12.

(1) Третман ЕЕ отпада обавља лице овлашћено за третман у складу са дозволом која се издаје на начин прописан Законом.

(2) Третман ЕЕ отпада врши се примјеном најбољих расположивих техника и технологија у складу са Законом.

(3) Предуслови за обављање дјелатности третмана ЕЕ отпада су:

1) да се раздвоји опасан од неопасног отпада,
2) да се поступак третмана обавља на непропусној подлози у наткривеном или затвореном објекту,

3) да се демонтирани дијелови ЕЕ отпада складиште у складу са дозволом која се издаје на начин прописан Законом.

(4) Извози се ЕЕ отпад за чији третман нема техничких и технолошких услова у Републици Српској.

Члан 13.

Са остацима који настану након поступка третмана ЕЕ отпада поступа се у складу са Законом.

Члан 14.

(1) Рециклажно двориште преузима ЕЕ отпад од физичког лица као крајњег корисника.

(2) У рециклажном дворишту на видном мјесту обавезно се поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања ЕЕ отпада ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ОТПАД ОД ЕЛЕКТРИЧНИХ И ЕЛЕКТРОНСКИХ ПРОИЗВОДА И ОПРЕМЕ“, те на захтјев крајњег корисника пружа се информација о начину и условима преузимања.

(3) Све преузете количине ЕЕ отпада у рециклажном дворишту предају се лицу овлашћеном за сакупљање или лицу овлашћеном за третман.

Члан 15.

(1) Фонд организује систем управљања ЕЕ отпадом у складу са чланом 52. став 4. Закона.

(2) Финансијска средстава за обављање услуге сакупљање и/или третман додјељују се на основу јавног позива за подношење програма за обављање услуге сакупљање и/или третман посебне категорије отпада (у даљем тексту: јавни позив), који расписује Фонд, у складу са Законом.

(3) На јавни позив могу се пријавити само лица која посједују дозволу за управљање ЕЕ отпадом која се издаје на начин прописан Законом.

(4) Фонд додјељује средства у складу са закљученим уговором само за количине које су сакупљене на територији Републике Српске, третиране или извезене.

(5) Лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом преузима ЕЕ отпад од крајњег корисника без трошкова и предаје га на третман.

(6) Лице овлашћено за третман које има закључен уговор са Фондом преузима без трошкова ЕЕ отпад од крајњег корисника или лица овлашћеног за сакупљање.

(7) Ради остваривања права на финансијска средства Фонда, лица овлашћена за сакупљање и/или третман која су закључила уговор са Фондом, дужна су да доставе Фонду, до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, документацију о количинама ЕЕ отпада које су сакупљене и третиране.

(8) Уколико лица овлашћена за сакупљање која имају закључен уговор са Фондом, извозе ЕЕ отпад, дужна су да доставе Фонду документацију о количинама које су извезене.

Члан 16.

(1) Фонд води и одржава Информациони систем за регистровање података о управљању отпадом путем којег се прикупљају подаци о количини ЕЕ производа стављених у промет на територији Републике Српске, количини сакупљеног и третираног ЕЕ отпада и о количини ЕЕ отпада која се извози.

(2) Фонд, у складу са Законом, најкасније до 31. маја текуће године, Министарству подноси годишњи Извјештај о управљању ЕЕ отпадом који садржи:

1) преглед пријављених производијача, увозника и трговаца који стављају ЕЕ производе у промет на територији Републике Српске, као и количине ЕЕ производа стављених у промет на територији Републике Српске,

2) преглед података о количинама сакупљеног, третираног и извезеног отпада од ЕЕ производа,

3) финансијски извјештај са подацима о приходу од Накнаде, износу исплаћених средстава за сакупљање и третман ЕЕ отпада, у претходној календарској години, те подацима о корисницима средстава, количинама за које су исплаћена средства и улагањима у инфраструктуру управљања отпадом,

4) преглед активности на промоцији система управљања ЕЕ отпадом.

(3) У склопу активности на промоцији система управљања ЕЕ отпадом Фонд на годишњој основи организује информативне кампање за учеснике у систему управљања ЕЕ отпадом и програме обуке за правилну примјену овог правилника.

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 15.04-020-645/22

Датум: 2023. године

МИНИСТАР

Бојан Випотник

ПРИЛОГ 1.

ТАБЛICA: РАЗРЕДИ И ПОДРАЗРЕДИ ЕЛЕКТРИЧНИХ И ЕЛЕКТРОНСКИХ ПРОИЗВОДА И ОПРЕМЕ			
Ознака разреда	Назив разреда	Ознака подразреда	Назив подразреда
Разред I	Опрема за измјену температуре		
		1.1.	Опрема која аутоматски испоручује хладне производе
		1.2.	Опрема за климатизацију
		1.3.	Опрема за одвлађивање ваздуха
		1.4.	Топлотне пумпе
		1.5.	Радијатори који садрже уље и другу опрему за измјену температуре користећи флуиде за измјену температуре, осим воде.
Разред Ia	Фрижидери и замрзивачи		
		1a.1.	Фрижидери
		1a.2.	Замрзивачи
Разред II	Екранни, монитори и опрема која садржи екране површине веће од 100 cm²		
		2.1.	Екрани
		2.2.	Телевизори
		2.3.	LCD оквири за фотографије
		2.4.	Монитори
		2.5.	Преносни рачунари
		2.6.	Лаптоп
		2.7.	Таблети
Разред III	Сијалице		
		3.1.	Равне флуоресцентне сијалице
		3.2.	Компактне флуоресцентне сијалице
		3.3.	Флуоресцентне сијалице
		3.4.	Сијалице високог интензитета пржења – укључујући и натријумске сијалице и металне халогене сијалице
		3.5.	Натријумске сијалице ниског притиска
		3.6.	ЛЕД (енгл. Light Emitting

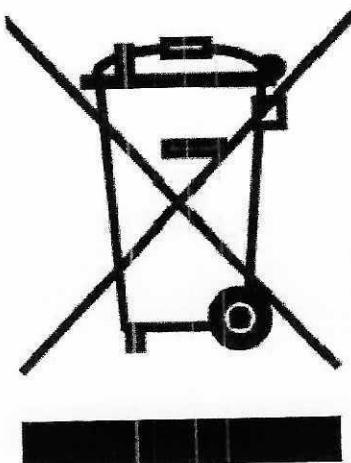
			Diode)
Разред IV*	Велика опрема (све спољне димензије веће од 50 см)		
	4.1.	Расвјетна тијела	
	4.2.	Опрема која репродукује звук или слике	
	4.3.	Музичка опрема	
	4.4.	Уређаји за плетење или ткање	
	4.5.	Велики рачунари	
	4.6.	Машине за штампање	
	4.7.	Опрема за копирање	
	4.8.	Велики аутомат за кованице	
	4.9.	Велики медицински уређаји	
	4.10.	Велики инструменти за надгледање и контролу	
	4.11.	Велики уређаји који автоматски испоручују производе и новац	
	4.12.	Фотонапонске плоче	
	4.13.	и остала велика опрема	
Разред IVa	Машине за прање веша, сушилице, машине за прање суђа, кухињски шпорети, електрични шпорети, електричне плоче за гријање		
	4a.1.	Машине за прање веша	
	4a.2.	Сушилице	
	4a.3.	Машине за прање суђа	
	4a.4.	Кухињски шпорети	
	4a.5.	Електрични шпорети	
	4a.6.	Електричне плоче за гријање	
Разред V	Мала опрема (ниједна спољна димензија није већа од 50 см)		
	5.1.	Електрични ножеви	
	5.2.	Електрична кухала	
	5.3.	Сатови и ручни сатови	
	5.4.	Електрични бријачи	
	5.5.	Ваге	
	5.6.	Уређаји за његу косе и тијела	
	5.7.	Калкулатори	
	5.8.	Радио-апарати	
	5.9.	Видео-камере	
	5.10.	Видео-снимачи	
	5.11.	Хајфај-опрема	
	5.12.	Музички инструменти	
	5.13.	Опрема која репродукује звук или слике	
	5.14.	Електричне и електронске играчке	
	5.15.	Спортска опрема	

		5.16.	Рачунари за бициклисте, роњење, веслање и трчање
		5.17.	Детектори дима
		5.18.	Регулатори гријања
		5.19.	Термостати
		5.20.	Мали електрични и електронски апарати
		5.21.	Мали медицински уређаји
		5.22.	Мали инструменти за надгледање и контролу
		5.23.	Мали уређаји који аутоматски испоручују производе
		5.24.	Мала опрема са интегрисаним фотонапонским плочама
		6.25.	и остала мала опрема
Разред Va	Усисивачи, уређај за чишћење текстила, уређај за шивање, расвјетна тијела, микроталасни уређаји, вентилациона опрема, пегле, тостери	Ознака подразреда	Назив подразреда
Разред VI	Мала IT и телекомуникационе опреме (ниједна спољна димензија није већа од 50 cm)		
		6.1.	Мобилни телефони
		6.2.	GPS (енгл. Global Positioning System)
		6.3.	Цепни калкулатори
		6.4.	Рутери
		6.5.	Лични рачунари
		6.6.	Штампачи
		6.7.	Телефони

* Износ накнаде за све електричне и електронске производе и опрему, чија маса је већа од 500 kg по јединици производа или опреме, производ је масе од 500 kg и коефицијента јединичне накнаде.

Прилог 2.

СИМБОЛ ЗА ОДВОЈЕНО САКУПЉАЊЕ ЕЕ ОТПАДА

Симбол за одвојено сакупљање ЕЕ отпада приказан је на слици као прецртан контејнер на точковима.